

Atbalsta iespējas pašvaldībām uzņēmējdarbības atbalsta infrastruktūras attīstībai

Raivis Bremšmits

Reģionālās politikas departamenta direktors

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

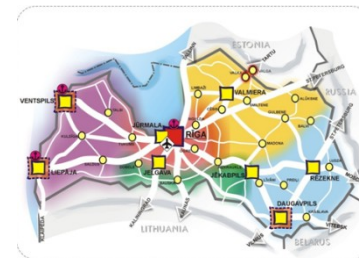
Saturs

- Atbalsta nosacījumi
  - Mērķis
  - Atbalstāmās darbības
  - Rezultāti
  - Saņēmēji

SAM 3.3.1

Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un balstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām

Finansējums: **59,02 milj euro ERAF**

Pašvaldību grupas

1.pasākums	Nacionālas nozīmes centros (8)	ierobežota projektu iesniegumu atlase	10 911 633
2.pasākums	Reģionālas nozīmes centros (21)	ierobežota projektu iesniegumu atlase	10 911 633
3.pasākums	Pārējie novadi (89 pašvaldības)	ierobežota projektu iesniegumu atlase (iepriekš atlasot projektu ideju konceptus)	37 193 476

Mērķis – uz ko ir mērķēta atbalstāmā darbība (SAM 3.3.1)

- Uzņēmējdarbības vides uzlabošanai investoru piesaistei un darbavietu radīšanai, veicot investīcijas **maza mēroga uzņēmējdarbības atbalsta publiskās infrastruktūras attīstībai** un pieejamībai, t.sk. nepieciešamo industriālo pieslēgumu izveidei

Atbalstāmās darbības

- Ceļi un komunikācijas (elektrība, gāze, ūdens, kanalizācija, siltums u.tml.)
- Teritorijas iekārtošana (vecu ēku nojaukšana un teritorijas iekārtošana; ēku būvniecība/rekonstrukcija un aprīkojums (pēdējie divi ierobežotā apjomā, ražošanas iekārtas nav atbalstāmas)
- Zemes iegāde (ierobežotā apjomā)

Sasniedzamie rezultāti (SAM 3.3.1)

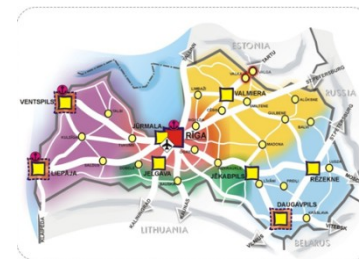
- **Rezultāta rādītājs:**
  - Strādājošo skaita pieaugums privātajā sektorā - vienas darbavietas radīšanai nepieciešamās investīcijas līdz 41 000 *euro ERAF daļa*
  - Papildus piesaistītās privātā sektora nefinanšu investīcijas - vismaz 1 *euro* pret ieguldīto 1 *euro ERAF finansējuma*
- **Iznākuma rādītājs:**
  - Atbalstīto komersantu skaits

Rezultātu nesasniegšanas gadījumā tiks piemērota finanšu korekcija.

SAM 5.6.2.

Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām

Finansējums: **236,52 milj. euro ERAF**

Pašvaldību grupas

1.pasākums	Nacionālas nozīmes centri (9)	ierobežota projektu iesniegumu atlase	92 138 673
2.pasākums	Reģionālas nozīmes centros (21)	ierobežota projektu iesniegumu atlase	92 138 673
3.pasākums	Latgales PR un Alūksnes novada pašvaldībās	ierobežota projektu iesniegumu atlase	52 247 026

Mērķis – uz ko ir mērķēta atbalstāmā darbība (SAM 5.6.2.)

- Projekti vērsti uz pilsētvides revitalizācijas veicināšanu, rūpniecisko teritoriju un citā uzņēmējdarbībai plānoto vai izmantoto degradēto (*deprived areas*)* teritoriju atjaunošanu
- Sakārtotās degradētās teritorijas tiks pielāgotas jaunu uzņēmumu izvietošanai tajās vai esošo paplašināšanai, lai sekmētu nodarbinātību un ekonomisko aktivitāti pašvaldībās

* **Degradētās teritorijas** degradētā teritorija ir vieta (teritorija (ne visos gadījumos ar negatīvu ietekmi uz vidi), ēka vai ēku komplekss), kas iepriekš tikusi izmantota vai apbūvēta, bet pašlaik pamesta vai netiek pilnīgi izmantota.

Atbalstāmās darbības

- Ceļi un komunikācijas (elektrība, gāze, ūdens, kanalizācija, siltums u.tml.)
- Teritorijas iekārtošana (vecu ēku nojaukšana un teritorijas iekārtošana; ēku būvniecība/rekonstrukcija un aprīkojums (pēdējie divi ierobežotā apjomā, ražošanas iekārtas nav atbalstāmas)
- Zemes iegāde (ierobežotā apjomā)

Sasniedzamie rezultāti (SAM 5.6.2.)

- **Rezultāta rādītājs:**
  - Strādājošo skaita pieaugums privātajā sektorā - vienas darbavietas radīšanai nepieciešamas investīcijas līdz 41 000 *euro ERAF daļa*
  - Papildus piesaistītās privātā sektora nefinanšu investīcijas* - vismaz 1 *euro* pret ieguldīto 1 *euro ERAF finansējumu*
- **Iznākuma rādītājs:**
  - Degradēto teritoriju platības samazinājums - vidēji 500,47 tūkst. *euro/ha*. Projektam attiecināmo degradēto teritoriju apjomā (ha) tiek uzskaitīts:
    - Teritoriju kas atrodas pašvaldības vai privātpersonu īpašumā un kuram projekta rezultātā tiek uzlabota publiskā infrastruktūra vai kurā (pašvaldības īpašuma gadījumā) tiek veiktas investīcijas

Rezultātu nesasniegšanas gadījumā tiks piemērota finanšu korekcija.

* Rādītājs papildus darbības programmā „Izaugsme un nodarbinātība” noteiktajiem rādītājiem. Rādītāju izmanto gadījumos, kad uzņēmējiem pamatā veiktās investīcijas skars ražošanas vai pakalpojuma sniegšanas procesa pilnveidošanu ar mazāku ietekmi uz nodarbinātību

Specifiskie kritēriji projektu atlasei (SAM 3.3.1 un SAM 5.6.2.)

- Redzama skaidra sakarība starp publiskās infrastruktūras trūkumiem un komersantu vajadzībām
- Publiskās infrastruktūras projekti nodrošina rezultātu sasniegšanu privātā sektorā (strādājošo skaita pieaugums vai piesaistītās investīcijas). Rādītāji jāsasniedz:
  - 3 gadu periodā pēc projekta realizācijas
  - 1 gads pirms projekta uzsākšanas
- Priekšroka ražojošiem uzņēmumiem, īpaši – eksportspējīgiem un inovatīviem uzņēmumiem, ir augsta gatavības pakāpe komersanta investīciju veikšanai (piemēram, investīciju projekts ir uzsākts, vai ir piesaistīts kredītiestādes finansējums, izstrādāts tehniskais projekts, pieteikums ES fondiem)
- Jābūt zināmam komersantam - noslēgtam līgumam ar uzņēmēju un kredītiestādes apliecinājumu (izziņa) par uzņēmēja veicamo investīciju apjomu

Piemērs

Darbaspēka apmācības

Ēku (telpu) izbūve,
rekonstrukcija

Iekārtas, aprīkojums,
tehnoloģijas

Privātās
investīcijas

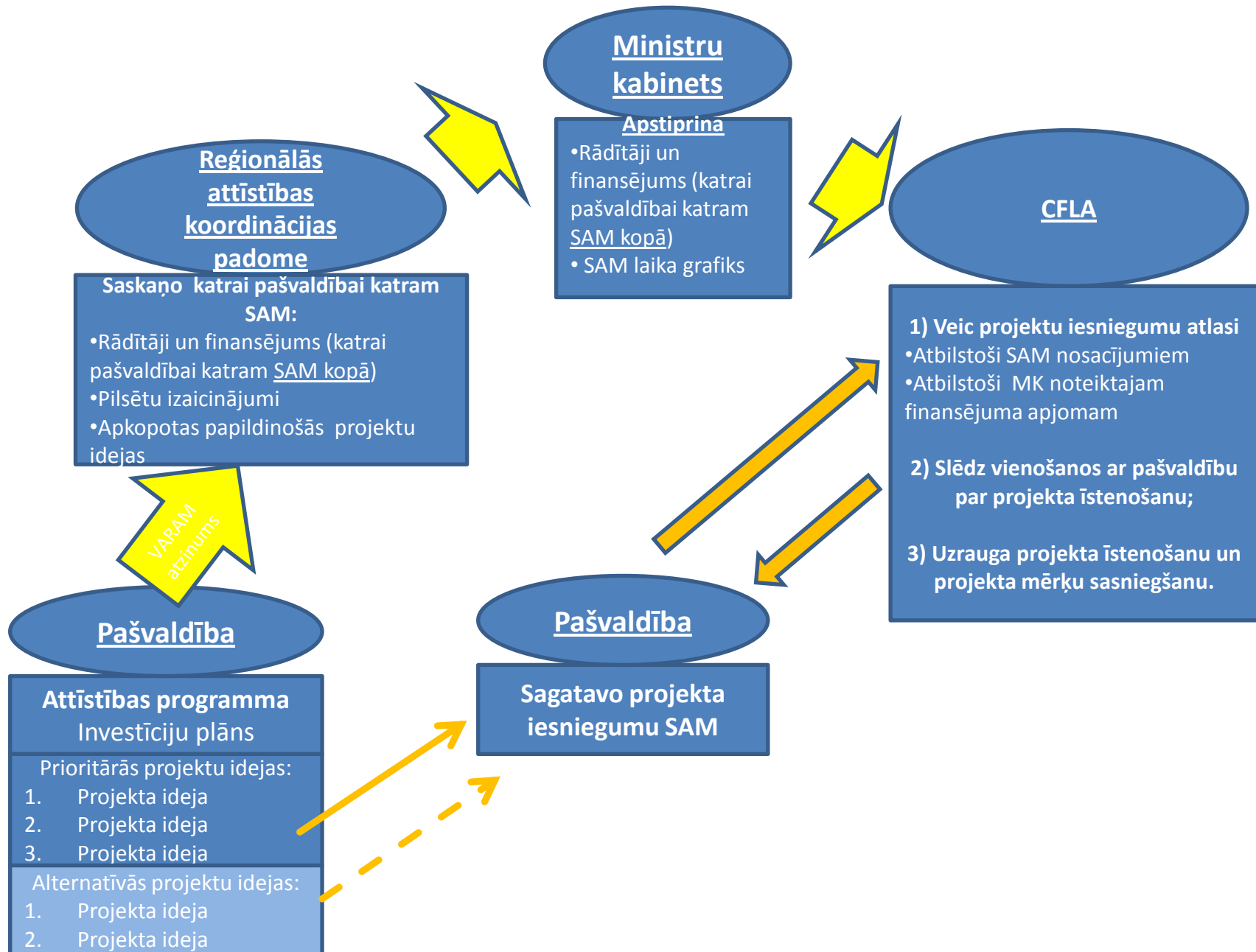
Publiskās
investīcijas

Elektroapgādes un gāzes
pieslēgums

Ūdensapgādes un kanalizācijas,
lietus notekūdeņu, siltumapgādes
infrastruktūra

Pievadceļi

Ieviešanas shēma –21 attīstības centram

Biežāk uzdotie jautājumi (I)

1. Cik liels % ir ierobežojums no kopējām projekta izmaksām būvniecībai, rekonstrukcijai, aprīkojumam?

Būvniecībai nav ierobežojumu – ierobežojums varētu būt aprīkojumam, kā kravu pacelājiem, liftiem, krāniem, iebūvētajām mēbelēm u.c. stacionārajam aprīkojumam, kas ir būves sastāvdaļa un kam varētu būt universāls pielietojums (neatkarīgi kokapstrādes vai piena uzņēmums). Vienlaikus noteikti neatbalstītu gleznas u.c. interjera priekšmetus, ja to mēģinās pamatot, piemēram, kā aprīkojumu tūrismam. Tāpat netiks atbalstītas jebkuras specifiskās jeb ražošanas iekārtas, kam būtu jābūt jau konkrētā uzņēmuma ieguldījumam, piemēram, darba galdi, šujmašīnas, zāģi u.tml. Specifisks % šobrīd nav noteikts – tiks iekļauts MKN un šobrīd indikatīvi tas būtu ap 10% no projekta kopējām attiecināmajām izmaksām.

2. Ja būvējam ceļus vai ielas novadā, vai var uzskaitīt izveidotās darba vietas vai investīcijas visa novada teritorijā?

Nē, visu novadu nevar ieskaitīt. Var ieskaitīt tikai privāto uzņēmumu, kas atrodas pie konkrētā ceļa, jaunradītās darbavietas un investīcijas. Līdz ar to, lai panāktu maksimālo rezultātu, jāveic uzņēmumu aptauja par to, kādas publiskās infrastruktūras trūkums visvairāk traucē jaunu darbavietu radīšanai un privāto investīciju veikšanai (privātajā sektorā).

Biežāk uzdotie jautājumi (II)

3. Kad ir jānoslēdz vienošanās ar uzņēmējiem un vai ir dabūjams vienošanās paraugs?

Vienošānās klātesamība tiks vērtēta projektu atlasē - vienošanās jānoslēdz pirms projekta iesniegšanas CFLA. Šobrīd parauga nav, bet kā piemēru sagatavosim – būtiskākais, ko tajā vajadzētu ietvert, ir plānotie komersanta rezultāti (darba vietas un privātās investīcijas).

4. Vai viena pašvaldība var iesaistīties vairākos projektos? Mums dalās - ceļi un ražošanas telpu izveidošana.

Jā, var iesaistīties vairākos projektos. Kā arī viens projekts var ietvert vairākas aktivitātes (vietas).

Biežāk uzdotie jautājumi (III)

4. Kādas nozares ir atbalstāmas?

- Atbalstāms tikai privātais sektors – nav atbalstāms publiskais sektors, izglītība, veselība, kultūra u.tml.
- Neatbalstāmās nozares privātā sektorā (detalizētāk būs MKN):
  - Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana (D)
  - Ūdens apgāde, notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošana un sanācija (E)
  - Tirdzniecība (G)
  - Finanšu un apdrošināšanas darbības (K)
  - Operācijas ar nekustamo īpašumu (L)

5. Vai investīcijas tirdzniecības uzņēmumā ir ņemamas vērā rezultātā 1EUR = 1 EUR. Piemēram, pašvaldība noasfaltē ceļu un tā ceļa galā tiek uzcelts tirdzniecības centrs (uz šā ceļa atrodas arī citi uzņēmumi)?

Nē, tirdzniecības centrs netiks ieskaitīts. Ceļu var būvēt, ja citi uzņēmumi nodrošinās nepieciešamos rezultātus.

6. Vai jāizpildās gan iznākuma, gan rezultāta rādītājiem?

Jā, jāizpildās abu “grupu” rādītājiem.

Biežāk uzdotie jautājumi (IV)

7. Vai pašvaldība var veikt ieguldījumus ceļā, kurš atrodas rūpnieciskajā zonā, bet tas ir privātpersonas īpašumā?

- Nē, ieguldījumus var veikt tikai pašvaldības īpašumā.

8. Vai ceļu infrastruktūras sakārtošanā ir atbalstāms tikai melnā seguma izveide vai var arī uzlabot grants ceļu, neklājot uz tā asfaltu?

- Grants ceļi no ERAF būtu atbalstāmi tajos gadījumos, kad (detalizētāk būs MKN):

- Uz tiem tiek uzklāts asfaltbetona cietais segums.

- Jauns grants ceļš.

- Uz atbalstu grants ceļiem var pretendēt Zemkopības ministrijas pārziņā esošo LAP pasākumu ietvaros.

Biežāk uzdotie jautājumi (VI)

10. Kādā periodā uzskaita jaunradītās darba vietas – vai tās tiek uzskaitītas piem., 2014.-2018.g.?

Jaunradītā darba vieta – jauna darba vieta attiecīgajā gadā. Jā, gadu uzskaitījums ir pareizs – tiks ieskaitītas visas darba vietas, kas ir vai tiks radītas piem. 2014.-2018.g., ja projektu īsteno 2015.g.

11. Kāda ir projekta maksimālā summa ?

Indikatīvā projekta summa - no 100 000 *euro* līdz 3 milj. *euro* (*jautājums atvērts diskusijai*)

Biežāk uzdotie jautājumi (V)

11. Vai uzņēmējs var rakstīt projektu LIAA iekārtu iegādei un saņemt projekta naudu + viņa privātais ieguldījums, vai jāņem kredīts uzņēmuma darbības uzsākšanai?

Jā, var.

12. Vai projektu var realizēt uz pašvaldības zemes, kas nav rūpnieciskā zona, bet ar krūmiem aizaugusi lauksaimniecības zeme (labs piebraucamais ceļš)?

Jā, var.

- SAM 3.3.1 nav ierobežojuma.
- SAM 5.6.2. nosaka rūpniecisko teritoriju un citā uzņēmējdarbībai plānoto vai izmantoto degradēto (*deprived areas*)* teritoriju atjaunošanu

Paldies!

www.varam.gov.lv